

PROLOGAS

Išgliaudę šitą galvosūkį atskleisite, kokią siaubingą paslaptį slepia visata, su sąlyga, kad pastangos neišvargs jūsų iš proto. Jeigu jau žinote, kokią siaubingą paslaptį slepia visata, galite nesivaržydamas praleisti kitas pastraipas.

Tarkim, turite kirvį. Pigų įrankį, įsigytą „Home Depot“ parduotuvėje. Vieną baisiai šaltą žiemos dieną minėtų kirviu nukertate žmogui galvą. Nesijaudinkite, jis jau nebegyvas. Nors galbūt nerimauti derėtų, nes jį sušaudėte būtent jūs.

Lavonas buvo nervingo stambaus vyruko gyslota oda, kuri aptempusi pripumpuotus bicepsus. Ant liežuvio išstatuota svastika, dantys taip nušlifuoti, kad primena lyg skustuvus aštrias iltis — tokio tipo veikėjus, aišku, pažįstate. Kūne žioji aštuonių kulčių paliktos skylės, bet galvą kapojate, mat esate beveik tikras, kad jis tuojau pašoks ir nuo jūsų veido nugrauš siaubo miną.

Po lemiamo mosto kirvio kotas triokšteli ir pažyra šipuliais. Dabar turite sulūžusį kirvį. Praleidžiate ilgą naktį ieškodamas vietos, kur nutrenkti vyrą ir jo galvą, tada pasiimate įrankį ir važiuojate į miestą. Ūkinių prekių parduotuvėje aiškinate, esą lūžgalį rusvomis dėmėmis sutepė kepsnių padažas. Ir netrukus einate laukan nešinas naujutėliu kotu.

Sutaisytas kirvis praguli garaže iki pavasario, kol vieną lietingą rytą savo virtuvėje aptinkate būtybę, panašią į pėdos ilgumo šliužą su kiaušinėlių maišeliu, išpampusiu ant uodegos. Jo nasrai, regis, be jokio vargo pusiau perkanda vieną iš jūsų šakutių. Griebęs patikimąjį kirvį, susmulkinate padarą į keletą dalių. Deja, sulig paskutiniu smūgiu užkliudote metalinę apversto virtuvės stalo koją ir nuskeliate vidurinę ašmenų dalį.

Dėl apgadintos įrankio geležtės jūs, be abejo, vėl keliaujate į ūkinių prekių parduotuvę. Ten įsigyjate visiškai naujus kirvio ašmenis. Grįžtate namo ir sutinkate atgijusį nukirsdinto žmogaus

kūną. Tas, be kita ko, apsirūpinęs nauja galva, prie kaklo lyg ir prisiūta nešiojamosios žoliapjovės laidu, jo veide atsispindi kasdieniame gyvenime labai retai kada matoma unikali apmaudo išraiška, kuri skelbia: „Tu mane nudobei praėjusią žiemą.“

Jūs užsimojate kirviu. Vyriokas pūvančiomis tižiomis akimis ilgam įsispokso į ginklą ir sukriokia:

— Čia tas pats kirvis, kuris nurėžė man galvą!

AR JIS TEISUS?

Aš stengiausi išspręsti galvosūkį, trečią nakties kiurksodamas savo verandoje; silpnas, bet žvarbus vėjas stingdė mano ausies lezgelius bei skruostus ir šiugždino virš kaktos pakibusius ir ją kutenančius plaukus. Užsikėlęs kojas ant turėklo, pusiaugula sėdėjau viename iš pigių plastikinių lauko krėslų, kokius vėtra per kiekvieną audrą nubloškia ant vejų. Nūnai būtų pritikę rūkyti pypkę, jei tik ją būčiau turėjęs ir pats būčiau buvęs keturiais dešimtmečiais vyresnis. Mane aplankė dvasios ramybė, pastaruoju metu reta viešnia, viena iš tų, kurią įvertini tik tada, kai ji tave palieka...

Sužvigo mobilusis, ir garsas nudiegė mane tartum akustinis bitės geluonis. Iš striukės kišenės ištraukiau laibą nediduką aparatą, įbedžiau žvilgsnį į ekrano rodomą numerį ir pajutau šleikštulį kurstančios baimės dūrį. Nutildžiau skambutį neatsakęs į jį.

Pasaulį vėl apgaubė tylą, kurią drumstė tik vėjyje siūbuojančios, vos girdimas ovacijas keliančios medžių šakos ir į asfaltą čezantys trapūs sausi lapai. Taip pat ir psichiškai nesveikas šuo, mėginantis užsirabždinti ant gretimos kėdės. Sulig antruoju bandymu Molė parvertė baldą, ir jis su trenksmu krito ant šono. Kalė porą sekundžių pažiopsojo į nugriautą plastikinį krėslą ir prapliupo ant jo loti.

Telefonas vėl ėmė skambėti. Molė suurzgė ant kėdės. Užsi-

merkiau, mintyse pasakiau tūžmingą penkių žodžių maldele ir balsu atsiliepiu:

— Alio?

— Deivai? Čia Džonas. Tavo suteneris sakė, kad šianakt privalai atgabenti heroino siuntą, antraip jis nudirs tau kailį. Pasi-matysite ten, kur užkasėme korėjietį kekšių. Tą, be ožio barzdelės.

Jis bendravo užkoduotomis frazėmis. Iš tikrųjų prašė: „Kuo greičiau atlėk pas mane, reikalas labai svarbus.“ Kodo, supran-tama, prireikė tam atvejui, jeigu kas nors įkišo blakes į mūsų mobiliuosius.

— Džonai, jau trečia nak...

— Beje, nepamiršk, kad rytoj žudysime prezidentą.

Spragt.

Džonas nutraukė ryšį. Pastarasis raginimas iššifruotas reiškė: „Pakeliui nupirk man cigarečių.“

Atvirai kalbant, blakė greičiausiai *buvo* įtaisyta telefone, bet aš neabejojau, kad ją parūpinę veikėjai lengvai galėtų per atstumą kaip nors perimti mūsų smegenų bangas, jei tik užsigeistų, to-dėl vargu ar iš mūsų kodų buvo naudos. Po dviejų minučių ir be galo pratiso atodūsis nuūžiau pikapu, skrosdamas nakties tamsą, laukdamas, kol pro ventiliacijos angas paplūs šiltas oras, iš galvos vydamas mintis apie Frenką Kempą. Paspaudžiau radijo imtuvo mygtuką, nes vyliausi, kad jis išblaškys dėmesį ir taip prislopins baimę. Užtaikiau įjungti vietinių konservatorių pokalbių laidą.

— Aš jums sakau, imigrantai — kaip žiurkės laive. Taip, taip, Amerika įkūnija laivą, į kurį veržiasi tie graužikai. O žinot, kas at-sitinka, kai jame prisigrūda per daug žiurkių? Jis nuskęsta. Štai kas.

Paklausiau savęs, ar laivas išties kada skendo dėl tokios prie-žasties. Paklausiau savęs, kas mano pikape skleidžia pūvančių kiaušinių tvaiką. Paklausiau savęs, ar ginklas tebėra po vairuo-tojo sėdyne. Vis klausinėju savęs. Ar įkandin manęs tvyrančioje tamsoje kažkas sujudo? Dirstelėjau į užpakalinio vaizdo veidro-dėlį. Ne, čia tik šešėlių žaismas. Susimąščiau apie Frenką Kempą.

Frenkas, advokatas, vakare juodu „Lexus“ iš darbo keliauja namo. Nuvažkuotas kėbulas patamsiuose spindi it plikledis. Frenkas sėdi priešais žaliai tviskantį prietaisų skydelį, jaučiasi nenugalimas ir apimtas malonios nesvarumo būsenos.

Kažin kas pakutena kojas. Jis uždega salono lemputę.

Vorai.

Tūkstančiai jų.

Kiekvienas didumo sulig plaštaka.

Spiečius padarų byra jam nuo kelių, vidine klešnių puse ropščiasi aukštyn. Iš išvaizdos jie tarsi gimę kautis — rantičius juodus kūnus margina geltoni dryžiai, spygliuotos laibos galūnės primena smailias adatas.

Frenkas persigąsta, staigiai pasuka vairą ir nusiverčia nuo kelio pylimo.

Iškrapštę nelaimėlį iš duženų ir sulaukę, kol jis liausis vapėjęs, farai užtikrino, kad automobilio salone nėra jokių vorų.

Jeigu viskas būtų tuo pasibaigę, įvykį būtų buvę galima nurašyti netikusiam vakarui, regėjimo apgaulei, neišvirusios bulvės kašniui, kuris, pasak Skrudžo, galėjo paveikti jusles. Bet nesibai-gė. Frenkas ir toliau matė įvairius dalykus, gąsdinančius dalykus, deja, bėgant mėnesiams, atgijusių košmarų nepajėgė pragaišinti nei kariauna gydytojų, nei kariauna piliulių.

Bet kitais atžvilgiais vyrukas atrodė normalus. Aiškaus proto. Visiškai sveikos galvos. Trečiadienį puikiai surašydavo bylos santrauką, o ketvirtadienį dievagodavosi, kad po teisėjo mantija įžiūri besiraitančius čiuptuvus.

Taigi. Į ką jūs kreiptumėtės atsidūręs tokioje padėtyje?

Pastačius automobilį prie Džono daugiabučio, širdin po truputį įsismelkė senoji baimė, kirbanti kaip susukti viduriai. Link durų mane nuvarė vėjo šuorai, kurie nuo užmiesčio fabriko, gaminančio kanalizacijos vamzdžių valiklį, atginė silpną sieros dvoką. Dėl kvapo ir poros tolybėse iškilusių kalvų susidarė įspūdis, kad mes gyvename pavėjui nuo miegančio, bezdančio milžino.

Kai užlipau į trečią aukštą, Džonas atidarė buto duris ir bemat mostu parodė į labai dailią ir labai įbaugintą moterį, sėdinčią ant sofos.

— Deivai, tai Šelė. Jai reikalinga mūsų pagalba.

Mūsų pagalba.

Ir vėl toji baimė, lyg smūgis į paširdžius. Matote, tokie žmonės kaip Frenkas Kempas ir ši mergina niekada neprašydavo „mūsų pagalbos“, kai jiems prireikdavo pataisyti karbiuratorių.

Mudu specializavomės tam tikroje srityje.

Šelė buvo apie devyniolikos, melsvų akių, kristališkai vauskaus, blyškaus gymio, suteikiančio jai porcelianinės lėlės išvaizdą, ir ties pakaušiu į uodegėlę sumaigytų garbanotų kaštoninių plaukų. Pirštais nepalijaujamai glamžė dailiai krentantį ilgą savo sijoną, jos stoto smulkumą pabrėžiantį apdarą. Pati atsidadė kai kuriuos vyrus kerinčiu, maldingu droviu bejėgiškumu. Į nelaimę pakliuvusi mergužėlė. Žvelgiant į Šelę, apimdavo noras ją išgelbėti, nusivesti namo, susirangyti vienoje lovoje ir patikinti, kad viskas bus gerai.

Jos smilkinį dengė baltas tvarstis.

Džonas žengė į mažutėlio buto kertę, atliekančią virtuvės funkciją, ir mikliai sugrįžo nešinas kavos puodeliu. Vos tvardžiausi nevirtęs akių; kambaryje, kuriame karaliavo gigantiškas plazminis televizorius ir prie jo prijungtos keturios vaizdo žaidimų sistemos, dalykiškas Džono elgesys, kone psichiatro profesionalumas, kėlė juoką. Savo plaukus jis surišo į uodegėlę tarytum ketindamas dalyvauti pokalbyje dėl darbo ir dabar segėjo marškinius. Kai kada visgi gebėdavo atrodyti suaugęs.

Jau ruošiausi ją perspėti dėl kavos, skoniui panašios į baterijos elemento rūgštį, kurią kažkas apšlakstė šlapimu, o tada kelias valandas koneveikė, bet Džonas atsigręžė į viešnią ir teisininko balsu tarė:

— Šele, papasakokite savo istoriją.

— Tai mano vaikinai, — atsiliepė ji pakeldama baikščias akis. — Jis... nepalieka manęs ramybėje. Puldinėja ištisą savaitę. Tėvų nėra, jie atostogauja, ir man... man baisu grįžti namo.

Šelė pakratė galvą aiškiai pritrūkusi žodžių. Atsigėrė kavos ir susiraukė, tarsi gėrimas būtų ją nudilginęs.

— Panele...

— Moris, — vos girdimu balsu užbaigė mergina.

— Panele Moris, primygtinai rekomenduoju kreiptis į moterų prieglaudą. Tenyškiai jus apsaugos, pasirūpins, kad teismas jo neprileistų prie jūsų, ir taip toliau. Mieste veikia trys tokios įstaigos, ir aš mielai kuriai nors paskambinčiau...

— Jis... mano vaikinai... mirė prieš du mėnesius.

Džonas pikdžiugiškai pažiūrėjo į mane lyg sakydamas: „Matai, Deivai, kaip tau perteikiau reikalo esmę?“ Šito žvilgsnio nepakenčiau. Šelė pratęsė:

— Aš... nežinojau, kur dar eiti. Iš savo draugės išgirdau, kad jūs sprendžiate, hmm, neįprastas problemas. — Šelė pastūmė stirtą DVD dėklą, sukrautą ant staliuko, ir nuleido puodelį, įitariai spoksodama į kavą, tarsi sau primindama, jog nederėtų užsimiršus antrąsyk sriūbtelėti gėrimo, nes ir vėl apsigautų. — Kalbama, esą jūs geriausi, — pridūrė atsisukusi į mane.

Nusprendžiau jai nepranešti, kad mus „geriausiais“ įvardiję žmonės turbūt nepasižymi išrankumu. Na, taip, mieste už mus geresnių nerastumėte, bet kam norėtusi girtis tokiais dalykais? Juk ši velniava telefonų knygoje neturi savo puslapį.

Prisigretinau prie paminkštinio krėslas ir iš jo išėmiau visus daiktus (keturis nutrintus žurnalus apie gitaras, blokną piešiniais ir Šventąjį Raštą, Karaliaus Jokūbo Bibliją). Bandant atsisėsti, sulūžo kojelė, ir baldas pakrypo trisdešimties laipsnių kampu. Nugara nerūpestingai įsirėmiau į atlošą, mėgindamas apsimesti, kad būtent to ir tikėjaisi.

— Gerai, ar vaikinui atsibeldus ji matote?

— Taip. Ir girdžiu. Ir, eee...

Mergina nubraukė tvarstį nuo galvos šono. Sutrikęs įsispiginau į Šelę. Gal ji juokauja?

— Jis smogė jums?

— Taip.

— Kumščiu?

— Taip.

Džonas pasipiktinęs atplėšė žvilgsnį nuo savo kavos.

— Koks mulkis!

Šįkart nesusilaikęs užverčiau akis aukštyn ir, kai vyzdžiai grįžo į savo vietą, rūščiai padėbsojau į Džoną. Nežinau, ar kada esate matęs šmėklą, bet jeigu atsakymas teigiamas, nujaučiu, kad ji tikrai nepripuolė ir neužvožė jums per veidą. Nujaučiu, kad taip nebuvo nutikę ir nė vienam iš jūsų draugų.

— Po pirmo sykio, — tęsė Šelė, — maniau, jog kraustausi iš proto. Iki tol netik...

— Netikėjote vaiduokliais, — užbaigiau. — Supratau. — Toji frazė neišvengiamai nuskambėdavo kiekvieną kartą — vaizduoti atsakingą skeptiką magėjo visiems. — Klausykite, panele, nenoriu...

— Prižadėjau jai nedelsiant tuo pasidomėti, — įsiterpė Džonas, kol atsitiktinai nepasiūliau logiškų paaiškinimų. — Vyrukas vaidenasi jos name (privatumo sumetimais neįvardintoje gyvenvietėje). Mudu galėtume išlėkti iš miesto, nuvykti tenai ir užkurti šunsnukiui pirtį.

Pajutau susierzinimą, faktiškai todėl, kad Džonas žinojo girdįs paistalus. Staiga perpratau esmę — taip, Džonas *žinojo*, bet man paskambino, nes užsigeidė suvesti mane su šia panele. Žavi uogelė, miręs vaikinai, proga tapti jos didvyriu. Kaip visada nenučiuokiau, ar jam dėkoti, ar spirti į kiaušus.

Sąmonę persmelkė išsyk šešiolika prieštaravimų, bet jie kažkaip neutralizavo vieni kitus. Rasi, jei skaičius būtų nelyginis...